

Elke drie maanden verzorgt de VKCR een overzicht van de laatste ontwikkelingen op het gebied van kunst, cultuur en recht.

Suggesties, aanvullingen en opmerkingen zijn van harte welkom op het mailadres: nieuws.vkcr@gmail.com

INHOUD

1. Wet- en regelgeving
2. Kunsthandel
3. Criminaliteit
4. Musea
5. Restitutie
6. Uitingsvrijheid
7. Overig nieuws

Kalender/ Events

Overzicht virtuele musea

Virtuele tours

Google Arts and Culture

Kalender

Kalender RCE

13 april: VKCR voorjaarsbijeenkomst

10 mei: Jurisprudentielunch Merken-Modellen- en Auteursrecht

13 juni: Nederlands Octrooicongres

teamLab, "Borderless: Hamburg" Image courtesy of teamLab.

Mededelingen

Een event organiseren/delen

Als u - lid van de vereniging - een event organiseert op het gebied van kunst, cultuur en recht, dan kunt u de uitnodiging desgewenst naar ons sturen. Wij zullen hem in beginsel in onze kalender zetten.

Graag willen wij u erop attenderen dat advocaten PO-punten kunnen verkrijgen door de voor- en najaarsbijeenkomsten van de VKCR bij te wonen. Met het volledig bijwonen van een bijeenkomst verkrijgt een advocaat 2 PO-punten.

Tevens willen wij u graag attenderen op onze vernieuwde website: VKCR.nl

5 mrt. Proefschrift VKCR lid E.M.J. Hardy

VKCR lid Ellen Hardy heeft een proefschrift geschreven getiteld *De kunst van het financieren: financiering van de kunst. Een onderzoek naar juridische knelpunten bij overheidsfinanciering van de cultuursector*. Indien u interesse heeft om een exemplaar van het proefschrift te ontvangen, dan kunt u een bericht sturen naar:

e.hardy@home.nl

Het boek is ook uitgegeven als Proefschriftmagazine. Dat is digitaal in te zien via: <https://inpress.studiowetenschap.nl/ellenhardy>

1. Wet- en regelgeving

27 jan. Nieuwe datum invoering Omgevingswet

De nieuwe datum van de invoering van de Omgevingswet is 1 januari 2024.

Bron: [RCE](#)

18 jan. Fotograaf wint rechtszaak Praagse galerie

Een fotograaf heeft de rechtszaak gewonnen van een Praagse galerie die onrechtmatig reproducties van zijn werken heeft verkocht via online verkoopplatforms. De vraag stond centraal of de galerie inbreuk heeft gemaakt op de auteursrechten van de fotograaf door reproducties van zijn werken te verkopen of weg te geven. De fotograaf heeft hiervoor nooit toestemming gegeven wat door de galerie wordt betwist. De rechtbank oordeelt dat er wel sprake is van inbreuk op de auteursrechten van de fotograaf en beveelt de galerie te stoppen met het maken van de inbreuk en de reproducties op de verkoopplatforms te verwijderen.

Bron: [IE-forum.nl](#)

18 jan. Nieuwe Franse wetgeving voor restitutie

Het Franse ministerie van Cultuur heeft drie wetsvoorstellen ontwikkeld die betrekking hebben op de restitutie van voorwerpen in openbare collecties die tijdens de Tweede Wereldoorlog zijn geroofd. Het gaat hierbij ook over menselijke resten en andere geroofde voorwerpen, waaronder die uit het koloniale tijdperk. Onderdeel van een wetsvoorstel is de wettelijke erkenning van misdaden begaan door de Franse staat tegen Joden tijdens de Tweede Wereldoorlog. Volgens het Sarr-Savoy-rapport van 2018 over restitutie heeft Frankrijk naar schatting 90.000 Afrikaanse kunstvoorwerpen in zijn openbare musea. Echter Frankrijk blijft achter op het gebied van het teruggeven van kunstvoorwerpen. Er is onenigheid ontstaan over de procedures voor teruggave op grotere schaal. De huidige Franse wetgeving staat alleen teruggave toe per casus waarbij het Parlement moet stemmen. De nieuwe wetgeving zorgt ervoor dat er geen parlementaire goedkeuring meer nodig is.

Bron: [Artnet News](#)

2. Kunsthandel

27 mrt. Frans veilinghuis opgeroepen tot stopzetten veiling precolumbiaanse kunstvoorwerpen

De Mexicaanse regering heeft Millon, een Parijs veilinghuis, opgeroepen om de veiling van 83 precolumbiaanse kunstwerken stop te zetten. Volgens het Mexicaanse Nationaal Instituut voor Antropologie en Geschiedenis (INAH) zijn de kunstvoorwerpen beschermd door de Mexicaanse wetgeving inzake cultureel erfgoed. De kunstvoorwerpen komen uit een privécollectie en de verwachte opbrengst is 70.000 euro per voorwerp. Millon heeft nog niet gereageerd op de oproep. De Mexicaanse regering is een sociale mediacampagne gestart onder de hashtag #MiPatrimonioNoSeVende ("Mijn erfgoed is niet te koop"). De campagne roept op tot teruggave van het Mexicaanse culturele erfgoed.

Bron: [The Art Newspaper](#)

23 mrt. Erfgename klaagt galerie Hong Kong aan wegens fraude Banksy

Karen Lo, de bekende erfgename van een groot bedrijf in Hong Kong klaagt de galerie van Pearl Lam aan wegens vermeende fraude met het kunstwerk 'Show Me The Monet' (2005) van Banksy. De Banksy heeft een waarde van 500.000 pond. Lo claimt dat Lam haar aankoop van de Banksy nooit heeft uitgevoerd.

Bron: [The Art Newspaper](#)

3 feb. Amerikaanse veilinghuizen gedagvaard in onderzoek naar kunstbezit Russische oligarchen

Enkele grote Amerikaanse veilinghuizen zijn gedagvaard in een federaal onderzoek naar het kunstbezit en mogelijk witwassen van geld en belastingontduiking door gesanctioneerde Russische oligarchen, zoals Roman Abramovich, Andrey Melnichenko en Viktor Vekselberg. Het onderzoek wordt uitgevoerd door het Amerikaanse Openbaar Ministerie van New York en de federale [KleptoCapture interagency task force](#). Deze task force is in 2022 opgericht om de sancties te handhaven die Amerika heeft opgelegd als reactie op de militaire aanval van Rusland in Oekraïne. De veilinghuizen zijn nu verplicht om jarenlange gegevens, zoals contracten en communicatie, over deze personen over te dragen. Het onderzoek is onderdeel van de internationale inspanningen om zakelijke transacties van gesanctioneerde Russen tijdens de oorlog in Oekraïne aan te pakken.

Bron: [Artnet News](#)

3 feb. Franse rechter handhaaft aanklacht tegen voormalig Louvre-directeur

De rechtbank in Parijs weigert de aanklacht tegen de voormalige Louvre-directeur Jean-Luc Martinez en zijn voormalige collega, de conservator en archeoloog Jean-Francois Charnier te laten vallen. De heren worden verdacht van "medeplichtigheid" en het "vergemakkelijken" van de aankoop van vermeende oudheden die tussen 2014 en 2017 werden verhandeld. Deze antiquiteiten werden voor meer dan 50 miljoen euro aan het Louvre Abu Dhabi verkocht. Beide heren gaan tegen de beslissing in beroep bij het Franse hooggerechtshof.

Bron: [Artnet News](#)

1 feb. Christie's moet gestolen kunstwerk teruggeven

De Franse rechter heeft geoordeeld dat Christie's het schilderij 'De boetvaardige Magdalena' (1707), van Adriaen van der Werff moet teruggeven aan de erven van kunstverzamelaar Lionel Hauser. Het schilderij werd in 1942 geroofd en het werd in 2005 door Christie's in Londen verkocht zonder vermelding van de herkomst. In 2017 werd Christie's benaderd om het schilderij opnieuw op een veiling te verkopen. Het veilinghuis nam nu wel contact op met de erven van Hauser waarna bleek dat het schilderij was geregistreerd in het [Répertoire des biens spoliés](#), een Frans register van geroofde cultuurgoederen. Na de onthulling van de herkomst van het schilderij hield Christie's het kunstwerk in een opslag in Londen. Het veilinghuis stelde "teruggave aan de familie Hauser en een minnelijke schikking" met de verkoper voor. Dit weigerde de erven, waarna zij een rechtszaak tegen Christie's startten.

Bron: [The Art Newspaper](#)

26 jan. Kunsthandelaar schuldig bevonden aan illegale import kunstvoorwerpen

Kunsthandelaar Ali Aboutaam is door een rechtbank in Genève schuldig bevonden aan het illegaal importeren van kunstvoorwerpen, in sommige gevallen vergezeld van valse documenten. Aboutaam heeft met een proeftijd van drie jaar een voorwaardelijke gevangenisstraf van 18 maanden gekregen en moet ongeveer 490.000 US dollar aan juridische kosten betalen. Hij zou op valse documenten

hebben vertrouwd om de herkomst van de kunstvoorwerpen te bewijzen.

Bron: [Artnet News](#)

18 jan. Kunstenaar wint rechtszaak van kunstgalerie

Kunstenaar Peter Doig krijgt 2,5 miljoen US dollar aan sancties van Chicago's Bartlow Gallery Ltd. De galerie heeft geprobeerd Doig te dwingen om makerschap op te eisen voor het werk van een andere kunstenaar. De galerie had Doig aangeklaagd wegens het weigeren van het makerschap waardoor zij het kunstwerk voor veel minder geld konden verkopen.

Doig, die zelf moest getuigen in de rechtszaak, claimde het kunstwerk niet te hebben geschilderd. De daadwerkelijke kunstenaar van het kunstwerk zat gevangen in Ontario's Thunder Bay Correctional Center.

Bron: [Artnet News](#)

3. Criminaliteit

15 mrt. Kunsthandelaar in Amerika veroordeeld voor smokkel

De kunsthandelaar Eduardo Ulises Martinez is schuldig bevonden voor negen gevallen van smokkel van ivoeren beelden en het belemmeren van de rechtsgang. De rechter heeft hem meer dan vier jaar gevangenisstraf gegeven, hij moet een boete betalen van 20.000 US dollar en na zijn gevangenisstraf mag hij drie jaar alleen werken onder toezicht. Martinez liet na om de ivoeren beelden bij transport binnen en buiten Amerika voor inspectie aan te bieden aan de [US Fish and Wildlife Service](#) (USFWS). Martinez kocht de ivoeren beelden bij veilinghuizen in Spanje, Engeland, Canada en Australië die hij vervolgens naar Amerika smokkelde. In 2021 werd hij door de douane op het vliegveld van Miami betrapt.

Bron: [The Art Newspaper](#)

20 feb. Spaanse politie vindt gestolen kunstwerken

De Spaanse politie heeft een verzameling aan gestolen werken gevonden in een schuilplaats in Catalonië. De kunstwerken zijn van Dalí en Miró en zijn bij verschillende verzamelaars in Barcelona gestolen. De politie heeft ook een werkplaats voor vervalsingen van Dalí en Picasso ontdekt en meteen gesloten. Naast de kunstwerken vond de politie ook gestolen geld, juwelen en horloges. Er zijn vijf verdachten gearresteerd, waaronder drie broers van 50, 53 en 55 jaar. De broers behoren vermoedelijk bij een grotere criminele organisatie.

Bron: [Artnet News](#)

14 feb. Inbraak bij museum Princessehof

Bij het Keramiekmuseum Princessehof in Leeuwarden heeft een inbraak plaatsgevonden waarbij door de inbreker(s) elf kostbare en zeldzame Chinese keramiek is meegenomen. De keramiek was onderdeel van de lopende tentoonstelling genaamd "Feest!". Bij de vlucht van de inbreker(s) zijn zeven keramieken op straat gesneuveld en vier keramieken zijn spoorloos. Er wordt vermoed dat de diefstal een gerichte opdracht betreft.

Bronnen: [Artnet News](#) en [Princessehof](#)

25 jan. Amerikaanse autoriteiten retourneren gestolen antiquiteiten aan Italië

Amerikaanse autoriteiten hebben ongeveer 60 geroofde antieke kunstvoorwerpen teruggegeven aan Italië. Deze voorwerpen hebben een waarde van 19 miljoen US dollar. 27 van de 60 voorwerpen kwamen uit de collectie van het Metropolitan Museum of Art.

Bron: [Artnet News](#)

5 jan. Kunst gestolen uit vrachtwagen op parkeerplaats

In Colorado, USA zijn vijf schilderijen gestolen met een waarde van meer dan 400.000 US dollar uit een vrachtwagen die 's nachts op de parkeerplaats stond bij een hotel. De politie heeft de schilderijen weer teruggevonden in een hotelkamer.

De kunstwerken zijn toe te schrijven aan Taos Society of Artists, een in New Mexico gevestigde commerciële coöperatie uit de jaren 1920. Deze gebeurtenis staat niet op zichzelf. In 2016 werden er schilderijen met een waarde van 250.000 US dollar uit een trailer in Los Angeles. In 2006 werd een schilderij van Francisco Goya met een waarde van meer dan 1 miljoen US dollar, dat onderweg was naar het Guggenheim Museum in New York, gestolen uit een vrachtwagen op een parkeerplaats bij een hotel.

Bronnen: [The Art Newspaper](#) en [Artnet News](#)

5 jan. Onderzoeker museum medeplichtig aan roof

Emma Bunker, een onderzoekster van het Denver Art Museum, wordt verdacht van het helpen van een plunderaar bij het vinden en verkopen van antiquiteiten uit een tempelcomplex in Koh Ker, Cambodja. De voeten van dit beeld zijn afgezaagd waardoor wordt vermoed dat het beeld is geroofd uit de tempel. In 2013 retourneerde Sotheby's een dergelijk beeld dat door Bunker geadviseerd was te veilen. Het museum moest vorig jaar onder druk van de Amerikaanse regering vier beelden zonder voeten teruggeven aan Cambodja. Bunker wordt verdacht van het illegaal verkrijgen van deze beelden. Het relatief kleine museum wordt nu ook meegenomen in het onderzoek naar de handel in illegale sculpturen.

Bron: [The Art Newspaper](#)

4 jan. Groot fraudeonderzoek Rubens-schilderij

De Italiaanse politie doet een fraudeonderzoek naar het schilderij '*De herrezen Christus verschijnt aan zijn moeder*' (rond 1612-16) van Rubens dat onderdeel is van een tentoonstelling in het Palazzo Ducale in Genua. De politie zoekt nu uit hoe het schilderij 10 jaar geleden het land werd uitgesmokkeld en verdacht vier mensen, waaronder de twee eigenaren van het werk, van illegale uitvoer van het werk en het witwassen van geld. De eigenaren kochten in 2012 het werk in Italië voor 300.000 euro. Na de koop lieten zij het schilderij toeschrijven aan een onbekende kunstenaar waardoor de waarde daalde naar 25.000 euro. Ze exporteerden het schilderij naar Praag, waar het voor een hoger bedrag weer werd verkocht. Het exportcertificaat zou verkregen zijn door bevriende mensen bij het exportkantoor in Pisa.

Bron: [The Art Newspaper](#)

4. Musea

21 mrt. Meer dan 1.000 objecten met herkomstproblemen in collectie Amerikaans Museum

Volgens een [nieuw rapport](#) van het International Consortium of Investigative Journalists bevinden zich meer dan 1.000 objecten met grote herkomstproblemen in de collectie van het Metropolitan Museum.

Deze objecten zijn verbonden aan mensen die betrokken zouden zijn bij misdaden zoals handel in antiquiteiten. Bij het museum is een verscherpt onderzoek ingesteld.

Bron: [The Art Newspaper](#)

22 feb. Amerikaans museum toont geroofde voorwerpen uit Jemen

Het National Museum of Asian Art van het Smithsonian Institution gaat 77 geroofde kunstvoorwerpen uit Jemen tonen. In een overeenkomst tussen het museum en de regering van de Republiek Jemen is afgesproken dat deze kunstwerken nu niet worden teruggestuurd en dat het beheer van deze kunstwerken wordt gedeeld vanwege de aanhoudende humanitaire crisis in Jemen. De afspraken zijn voor twee jaar vastgelegd. Het museum zal de kunstwerken opslaan, verzorgen en tentoonstellen op advies van de ambassade van Jemen.

Bron: [The Art Newspaper](#)

25 jan. Zwitsers museum twee meesterwerken kwijt

Het Kunsthaus Zürich is de schilderijen 'Soldaten in het kamp' (geen datum) van Robert van den Hoecke en 'Narcissen en andere bloemen in een glazen vaas op een marmeren plaat' (1673) van Dirck de Bray's kwijt. Vorig jaar liet het museum deze twee schilderijen schoonmaken na een brand in het museum en de werken zijn sindsdien onvindbaar. Na een intern onderzoek wordt diefstal niet langer uitgesloten. Het museum heeft tegen onbekenden een klacht ingediend en de politie is een onderzoek gestart. De twee schilderijen zijn aangemeld bij het [Art Loss Register](#), een internationale database van verloren en gestolen kunst.

Bron: [Artnet News](#)

23 jan. Erfgenaam kunstverzamelaar klaagt museum aan

Thomas Bennigson, de erfgenaam van de Duits-joodse verzamelaar Karl Adler, klaagt het Guggenheim aan en eist teruggave van Picasso's 'Strijkende vrouw' (1904). Het schilderij zou in de Tweede Wereldoorlog onder dwang van de nazi's zijn verkocht. De erfgenaam eist teruggave of een vergoeding van 150 miljoen US dollar. De [Holocaust Expropriated Art Recovery Act](#) van 2016 is van toepassing waarbij de rechters moeten beoordelen of het schilderij al dan niet illegaal of via afpersing werd verkocht. Het museum zegt dat de verkoop in 1938 een "eerlijke transactie" was en dat de klacht ongegrond is. Het museum heeft naar eigen zeggen een uitgebreid herkomstonderzoek verricht en toont aan dat het Guggenheim de rechtmatige eigenaar van het schilderij is.

Bron: [Artnet News](#)

11 jan. Kunstverzamelaar eist een Van Gogh terug van museum

Gustavo Soter, een Braziliaanse kunstverzamelaar, eist het schilderij 'Une Liseuse De Romans' van Van Gogh terug van het Detroit Institute of Arts. Hij bezit een verkoopakte uit 2017 voor het olieverfschilderij en hij claimt dat het was uitgeleend aan de tentoonstelling "Van Gogh in Amerika" van het museum. Bij de koop in 2017 zou Soter direct het bezit maar niet de eigendom hebben overgedragen aan een derde partij die met het schilderij verdween. Nu het schilderij opduikt in de tentoonstelling, claimt Soter het kunstwerk terug.

Bron: [Artnet News](#)

11 jan. Griekenland wijst leenaanbod Parthenon Marbles af

Het British Museum heeft Griekenland aangeboden langdurig de Parthenon Marbles te lenen, maar Griekenland heeft dit aanbod afgewezen. Het museum bezit de beelden niet en kan ze daarom niet uitlenen. Griekenland weigert te erkennen dat de Britse instelling rechtmatig eigenaar is van de beelden.

Bron: [Artnet News](#)

5. Restitutie**11 mrt. Amerikaanse rechter houdt teruggave artefact tegen**

De rechtbank in New York heeft in hoger beroep geoordeeld dat het beeld dat bekend staat als de 'Sterrenkijker' in de collectie blijft van kunstverzamelaar Michael Steinhardt en dat het beeld niet wordt teruggegeven aan Turkije. Volgens de rechter heeft de Turkse regering onvoldoende aangetoond dat het beeld eigendom is van Turkije. In 2021 oordeelde de federale rechter dat Turkije het object niet kon terugkrijgen. Het land zou "op zijn rechten had gewacht" om een claim in te dienen. Turkije beriep zich op een decreet uit 1906 dat voorschrijft dat alle antiquiteiten die in het land worden gevonden als staatseigendom moeten worden beschouwd. De federale rechter wees dit beroep af.

Bron: [The Art Newspaper](#)

8 mrt. Vaticaan geeft Parthenon beelden terug

Het Vaticaan en de Griekse regering hebben een overeenkomst getekend waarin de teruggave van drie beeldfragmenten is afgesproken. De beelden zijn 2500 jaar oude fragmenten - met daarop de hoofden van een paard, een man met een baard en een jongen - en zijn 200 jaar onderdeel van de permanente collectie van de Vaticaanse musea. Deze teruggave kan de druk op het British Museum verhogen. Het museum heeft al tientallen jaren een conflict met de Griekse regering over de teruggave van de Parthenon beelden.

Bron: [The Art Newspaper](#)

17 feb. Frans museum moet schilderijen retourneren aan erfgenamen

De Franse rechter heeft geoordeeld dat het Musée d'Orsay vier schilderijen van Cézanne, Renoir en Gauguin moet teruggeven aan de erven van de Franse kunsthandelaar Ambroise Vollard. De rechter acht het bewezen dat de schilderijen na de dood van Vollard in 1939 uit de nalatenschap zijn gestolen en zijn verkocht aan de nazi's. Lucien Vollard, de broer van Ambroise zou hierbij een rol hebben gespeeld. Het conflict tussen de Franse regering, die toezicht houdt op het Musée D'Orsay, en de nakomelingen van Vollard heeft 10 jaar geduurd. De Franse regering weigerde de verzoeken van de erven om de schilderijen te retourneren wegens gebrek aan bewijs van de diefstal. O

Bron: [Artnet News](#)

27 jan. Spanje retourneert twee gestolen kunstwerken aan Polen

Het tweeluik 'Mater Dolorosa' en 'Ecce Homo' van Dieric Bouts, die zich bevonden in het Museo Provincial de Pontevedra in Spanje zijn teruggegeven aan Nationaal Museum in Poznań in Polen. De werken zijn gestolen tijdens de Tweede Wereldoorlog. De schilderijen werden in 1883 gekocht door Izabella Działyńska, die deel uitmaakte van de adellijke familie Czartoryski. De kunstwerken zijn waarschijnlijk in 1944 gestolen uit het Nationaal Museum in Warschau. In 2019 herkenden medewerkers van het Departement van Restitutie van Cultureel Eigendom de twee schilderijen in de collectie van het Spaanse museum.

Bron: [The Art Newspaper](#)

16 jan. Nederlandse gemeenten verzocht om herkomstonderzoek

De Dialooggroep Bonaire heeft Nederlandse musea verzocht herkomstonderzoek te doen naar kunstvoorwerpen of kunst uit de koloniale tijd van de Caribische eilanden in het Koninkrijk der Nederlanden. Veel van deze kunst ligt volgens deze groep in Nederland, Spanje en Venezuela. De kunstvoorwerpen moeten worden geretourneerd om de eigen geschiedenis te onderzoeken en te tonen.

Bron: [Binnenlandsbestuur.nl](#)

13 jan. Māori-stam eist teruggave van te veilen artefacten

De Ngāti Whātua Ōrākei, een Māori-stam in Nieuw-Zeeland, eist de teruggave van artefacten die door Sotheby's geveild zullen worden. De artefacten zijn kostbare relikwieën, taonga genaamd, uit de 18^e en 19^e eeuw. Deze voorwerpen zijn nu in het bezit van de Britse antiekhandelaar Emma Hawkins. Sotheby's heeft verklaard dat zij "de hoogste normen van de markt handhaaft, en erkent de aanzienlijke verantwoordelijkheid om haar zaken op een verantwoordelijke en ethische manier te doen in overeenstemming met alle wereldwijde wet- en regelgeving,".

Bron: [Artnet News](#)

6 jan. Amerika retourneert geroofde antiquiteiten aan de Palestijnse Autoriteit

De Amerikaanse regering heeft een bijna 3000 jaar oude ivoren lepel terugggegeven aan de Palestijnse Autoriteit. De lepel bevond zich in de collectie van Michael Steinhardt die door de regering in beslag was genomen. Plunderaars hebben het geroofd van een archeologische site in het Palestijnse dorp Al-Kum. Steinhardt, die een levenslang verbod heeft gekregen om culturele antiquiteiten te verzamelen, kocht de lepel in 2003 van Gil Chaya, een Israëliische antiekhandelaar. Steinhardt had geroofde kunstvoorwerpen uit 11 landen in zijn bezit.

Bron: [Artnet News](#)

5 jan. Amerika retourneert geroofde sarcofaag

De Amerikaanse regering heeft een geroofde houten sarcofaag geretourneerd aan Egypte. De sarcofaag was 15 jaar geleden verhandeld vanuit de Abu Sir Necropolis en via Duitsland naar Amerika gesmokkeld. De sarcofaag werd tentoongesteld in het Houston Museum of Natural Sciences. Een medewerker van de Egyptische Hoge Raad voor Oudheden herkende de sarcofaag uit de late dynastieke periode. De relikwie behoorde toe aan een oude priester genaamd Ankhenmaat.

Bron: [The Art Newspaper](#)

6. Uitingsvrijheid

7 mrt. Universiteit verwijderd kunst vanwege maatschappelijke gevoeligheid

De universiteit heeft Idaho heeft 6 kunstwerken verwijderd van een groepstentoonstelling in het Lewis-Clark State College Center for Arts and History over gezondheidszorg. De universiteit gaf schending van [Code Sectie 18-8705](#) als reden voor de verwijdering van de kunstwerken. De maatregel maakt deel uit van de [No Public Funds for Abortion Act](#) (NPFAA). Deze wetgeving werd in 2021 door de Republikeinse wetgevende macht van Idaho aangenomen, nadat het Amerikaanse Hooggerechtshof het recht op abortus ongedaan had gemaakt. Volgens de instelling is de tentoonstelling, getiteld "Unconditional Care", bedoeld om "de grootste gezondheidsproblemen van

vandaag en de verhalen en zorgen van degenen die rechtstreeks door deze problemen worden getroffen" te verkennen. De verwijderde kunstwerken verwijzen naar abortus en aanverwante reproductieve gezondheidskwesties.

Bron: [Artnet News](#)

3 mrt. Campagne tegen censuur kunstenaar op socials

Don't Delete Art (DDA) is een project dat in 2020 is opgericht en dat kunstcensuur op sociale media documenteert. Het doel van het project is om de bescherming van artistieke expressie op verschillende platforms te bevorderen. Bedrijven zoals Facebook en Instagram verwijderen regelmatig kunstwerken die via deze platforms te koop worden aangeboden omdat de kunstwerken bijvoorbeeld naakte beelden bevatten. DDA heeft een manifest opgezet waarbij het bedrijven zoals Facebook en Instagram oproept om "kunstenaars en andere kunstprofessionals te betrekken bij het content moderatieproces." De belangrijkste eisen van het manifest aan sociale mediabedrijven zijn: "het heroverwegen van bestaande beperkingen op artistieke inhoud; een herziening van vermeende schendingen; en een betere beroeps- en kennisgevingsprocedure zoals gespecificeerd door de DDA en de Santa Clara Principles."

Bron: [The Art Newspaper](#)

23 jan. Amerikaans Hoogerechtshof oordeelt over vrije meningsuiting kunstenaar

Lorie Smith uit Colorado, Amerika, is een grafisch ontwerper die vanwege haar religieuze overtuiging weigert huwelijkswebsites te maken voor paren van hetzelfde geslacht. Het Amerikaans Hoogerechtshof bekijkt nu of haar recht op vrije meningsuiting als kunstenaar wordt geschonden. Amerikaanse wetgeving verbiedt discriminatie op grond van seksuele geaardheid en zou haar verplichten toch de huwelijkswebsites te maken. Deze verplichting zou haar recht op vrije meningsuiting schenden. De rechters bekijken onder andere de vraag of er verschillen zijn tussen kunstenaars die een boodschap overbrengen en verkopers die goederen en diensten op de markt verkopen. In juli wordt de uitspraak van het Hoogerechtshof verwacht.

Bron: [The Art Newspaper](#)

6 jan. Professor ontslagen vanwege tonen van afbeeldingen van de profeet Mohammed

Een professor kunstgeschiedenis aan de Hamline University is ontslagen nadat zij in een online les twee afbeeldingen van Islamitische kunstwerken met de afbeelding van de profeet Mohammed aan haar studenten had getoond. Voorafgaand aan het vertonen had de professor aan de studenten schriftelijk en mondeling vermeld dat de beelden getoond zouden worden. Studenten konden hun video's gedurende deze periode uit zetten. In de verklaring van de universiteit werd benadrukt dat "academische vrijheid niet gebruikt mag en kan worden om gedrag dat anderen schaadt weg te rechtvaardigen". In een open brief van de Academic Freedom Alliance (AFA) wordt de behandeling van de professor door de universiteit beschreven als een "flagrante schending van de academische vrijheid".

Bron: [The Art Newspaper](#)

7. Overig nieuws

24 mrt. Fair practice bij televisieomroepen

De Kunstenbond wil dat televisieomroepen zoals Omroep MAX en de NPO met deelnemers aan talentenprogramma's in gesprek gaan over een betere vergoeding voor de creatievelingen. In de

contracten die de deelnemers moeten ondertekenen staat dat zij een kleine vergoeding krijgen voor hun werk tijdens het talentenprogramma. De creatievelingen krijgen bijna geen credits voor hun werk. Volgens de televisieomroepen staat het de deelnemers vrij om de contracten te laten controleren en dat ze van tevoren weten waar ze aan beginnen. Volgens Omroep Max zouden de deelnemers geen professionele kunstbeoefenaars zijn.

Bron: [NU.nl](#) en [Kunstenbond](#)

22 mrt. Amerikaanse rechter geeft kunstenaar gelijk in NFT-rechtszaak

De rechter in New York heeft de digitale kunstenaar Kevin McCoy gelijk gegeven in een eigendomszaak over de allereerste NFT. McCoy en Sotheby's werden beiden aangeklaagd door een anonieme eiser die via Free Holdings, een Canadese holding, de rechtszaak had gestart. Zij wrden ervan beschuldigd de NFT, die McCoy heeft gemaakt, in 2021 onrechtmatig te hebben verkocht op een veiling voor 1,47 US dollar. De anonieme eiser claimde de eigendom van de NFT. Het wordt verwacht dat deze zaak precedent scheidt in andere eigendomszaken rondom NFT's.

Bron: [Artnet News](#)

21 mrt. Studie over de bescherming van cultureel erfgoed tegen gewapende conflicten, in Oekraïne en daarbuiten

In [deze studie](#) wordt onderzocht hoe cultureel erfgoed beter kan worden beschermd tegen de gevolgen van gewapende conflicten, in Oekraïne en daarbuiten. Zij omvat een analyse van de toepasselijke internationale wetgeving, de beleidskaders en de praktijk van de belangrijkste internationale actoren in Oekraïne en in eerdere conflicten. Het verslag eindigt met een reeks specifieke aanbevelingen aan de EU en haar lidstaten om het cultureel erfgoed nu en in de toekomst beter te beschermen tegen de gevolgen van gewapende conflicten.

17 mrt. Amerikaanse rechter verwerpt rechtszaak auteursrecht

De Amerikaanse rechter heeft de rechtszaak tegen kunstenaar Julie Torres verworpen. Torres werd ervan beschuldigd zonder toestemming van de fotograaf een foto van Ruth Bader Ginsburg te hebben gebruikt in een kunstwerk. Creative Photographers, een agentschap voor commerciële fotografie, had Torres in 2021 aangeklaagd nadat zij in een zeefdruk een afbeelding van de overleden rechter had opgenomen. Het agentschap claimde dat zij de exclusieve licentiehoudster is van de foto die gemaakt zou zijn door Alfador. De rechter oordeelde dat Creative Photographers niet de auteursrechten van Alfador bezit. De overeenkomst tussen Creative Photographers en Alfador waarbij werd bepaald dat het agentschap de exclusieve vertegenwoordiger houdt niet per definitie in dat het agentschap ook de exclusieve licentiehoudster is voor zijn werk. De overeenkomst bevatte ook geen bepalingen over afgeleide werken zoals afdrucken en mixed-media creaties.

Bron: [The Art Newspaper](#)

22 feb. Stichting van kunstenaar dreigt met rechtszaak tegen bekend modemerck

De Joan Mitchell Foundation dreigt het modemerck Louis Vuitton aan te klagen wegens het schenden van het auteursrecht van de Amerikaanse kunstenaar. Het modemerck zou haar auteursrecht hebben geschonden door haar schilderijen in advertenties de Capucines-handtassen van Louis Vuitton op te nemen. Het modemerck zou wel toestemming hebben gevraagd voor het gebruik van de kunstwerken maar de stichting zou de toestemming hebben geweigerd. Als het modemerck de advertenties niet verwijderd dat start de stichting een rechtszaak. De kunstwerken van Mitchell, *La Grande Vallée XIV* (1983), *Quatuor II voor Betsy Jolas* (1976) en *Edrita Fried* (1981) zijn op dit moment te zien in de Fondation Louis Vuitton in Parijs.

Bron: [Artnet News](#)

15 feb. RCE neemt resultaten onderzoeken over

De RCE neemt de resultaten van twee projecten van de Museumvereniging over. Het gaat om de projecten Museale Verwervingen 1940-1948 en Museale Verwervingen vanaf 1933. De resultaten worden toegevoegd aan de [portal](#) van [collectienederland.nl](#) waar alle objectinformatie over cultuuroederen uit de Tweede Wereldoorlog te vinden is.

Bron: [RCE](#)

8 feb. Luxe tassenmerk wint NFT rechtszaak

Hermès, een bekend Franse luxemerken heeft de rechtszaak gewonnen van de digitale kunstenaar Mason Rothschild. Hij werd door Hermes aangeklaagd vanwege het maken van een NFT van de wereldberoemde Birkin tas, getiteld 'MetaBirkin'. Volgens de rechter heeft de kunstenaar de handelsmerkenrechten van Hermès geschonden. Rothschild moet een schadevergoeding betalen van 133.000 US dollar schadevergoeding. De rechter oordeelde ook dat de NFT's van de kunstenaar geen beschermde toespraak zijn onder het Eerste Amendement. De zaak is belangrijk omdat NFT's in context van het auteursrecht worden beschouwd.

Bron: [Artnet News](#)

24 jan. Kunstenaars starten rechtszaak tegen A.I generatoren

Een groep kunstenaars en illustratoren is een rechtszaak gestart tegen 3 A.I generatoren wegens het op onwettige wijze kopiëren en gebruiken van hun kunstwerken in trainingsdatasets. De gedaagden zijn Midjourney Inc, DeviantArt Inc en Stability A.I. Ltd. Deze bedrijven zouden volgens de kunstenaars geen toestemming hebben gevraagd voor het gebruik van beelden van de kunstwerken. De A.I. generatoren zouden kunst hebben gegenereerd in de stijl van de kunstenaars waardoor zij opdrachten zouden hebben misgelopen. Bovendien zou door het gebruik de waarde van hun kunstwerken zijn gedaald. De kunstenaars eisen een schadevergoeding en permanente dwangmaatregelen waaronder "het aanbrengen van wijzigingen" in beelden die zijn gegenereerd.

Bron: [Artnet News](#)

13 jan. Kunstcollectief wint auteursrechtszaak tegen museum.

TeamLab, het Japanse kunstcollectief heeft een eerste overwinning behaald in de reeks van rechtszaken tegen het Museum of Dream Space (MODS) gewonnen. Het kunstcollectief maakt immersieve omgevingen en claimde dat het museum haar installaties had gekopieerd. In 2018 verschenen bij het museum installaties met opvallende overeenkomsten met het werk van teamLab. De rechtbank oordeelde dat "de digitale kunstwerken van teamLab een brede auteursrechtelijke bescherming genieten omdat ze zo creatief zijn, en dat er voldoende bewijs is dat MODS ze heeft gekopieerd, zodat aan de "extrinsieke" substantial similarity test is voldaan."

Bron: [Artnet News](#)

12 jan. Wetenschapper claimt auteursrecht op A.I. gegenereerd kunstwerk

Wetenschapper Stephen Thaler, oprichter van Imagination Engines Incorporated, een geavanceerd bedrijf voor kunstmatige neurale netwerktechnologie, claimt het auteursrecht op een kunstwerk dat hij heeft gemaakt met DABUS, een artificial intelligence systeem dat hij heeft gebouwd. Thaler heeft een aanklacht ingediend tegen het Amerikaanse Copyright Office en vraagt om de weigering van het verzoek van deze organisatie om auteursrechtelijke bescherming op dit kunstwerk ongedaan te

maken. Het kunstwerk uit 2012 is getiteld 'A Recent Entrance to Paradise' en werd door Thaler in 2018 voor registratie bij de Copyright Office ingediend waarbij DABUS als de auteur van het werk werd genoemd. Het kunstwerk zou "autonoom door een machine zijn gemaakt". De registratie voor auteursrechtelijke bescherming werd geweigerd omdat volgens de organisatie "het kunstwerk het menselijk auteurschap mist dat nodig is om een auteursrechtclaim te ondersteunen." De Auteurswet van de Verenigde Staten wijst het auteursrecht toe aan "de auteur of auteurs van het werk." Thaler zegt dat zijn verzoek voldoet aan de Auteurswet omdat hij in "het originele eigendom [DABUS] heeft geïnvesteerd en hij claimt dat hij de output ervan, van welke aard dan ook, automatisch aan hem toekomt". De uitkomst van de rechtszaak is belangrijk voor het gebruik en de ontwikkeling van veel A.I. makers.

Bron: [Artnet News](#)

11 jan. Kunstenaar moet juridische kosten betalen van kunstplatform

Kunstenaar Lauren Adele Oliver moet de juridische kosten van 1 miljoen US dollar betalen van het kunstplatform Meow Wolf. Oliver is al drie jaar verwickeld in een juridische strijd met het platform waarbij Oliver het platform beschuldigde van schending van haar auteursrecht op haar beeld 'Space Owl'. Dit beeld werd in 2016 vertoond in Meow Wolfs tentoonstelling 'House of Eternal Return'. Oliver claimt dat haar een "artist revenue share" voor haar werk is beloofd. Ze zegt dat ze slechts 2.000 US dollar heeft gekregen.

Bron: [Artnet News](#)

Opmerkelijk

20 feb. Verzamelaar vernielt beeld op kunstbeurs

Een verzamelaar heeft op de Art Wynwood beurs in Miami een ballonhond van Jeff Koons vernield door de sokkel waarop het beeld stond per ongeluk een schopje te geven. Het beeld kost 42.000 US dollar en is beschikbaar in een oplage van 798 stuks. Het kunstwerk was wel verzekerd. Diverse verzamelaars hebben geboden op de scherven van het kapotte beeld.

Bron: [The Art Newspaper](#)

23 jan. Prinses weigert woning met Caravaggio's enige plafondschildering te verlaten

Prinses Rita Jenrette Boncompagni Ludovisi, de weduwe van prins Nicolò Boncompagni Ludovisi, die in 2018 overleed, weigert haar woning, bekend als het Casino di Villa Boncompagni Ludovisi te verlaten. Deze woning staat bekend om zijn zeldzame en enige muurschildering van Caravaggio. De prinses heeft een erfenisgeskil met haar drie stiefzonen waarbij volgens het testament van de prins de prinses tot haar dood in de villa zou mogen blijven. De drie stiefzonen betwistten het testament en de rechter heeft geoordeeld dat de woning verkocht moet worden om het geschil te beslechten. Ondanks het gerechtelijk bevel de woning te ontruimen, weigert de prinses het pand te verlaten en is van plan in beroep te gaan tegen de 60-daagse ontruiming. De woning staat te koop voor 145 miljoen euro.

Bron: [Artnet News](#)

U ontvangt deze nieuwsbrief omdat u lid bent van de VKCR. Mocht u deze nieuwsbrief niet op prijs stellen dan kunt u zich afmelden voor toekomstige nieuwsbrieven via [deze link](#), of door een email te

sturen naar nieuws.vkcr@gmail.com. Vragen, aanbevelingen, evenementen en opmerkingen kunnen gericht worden aan Laurens Kasteleijn en Marilix Beernink, namens de redactie.